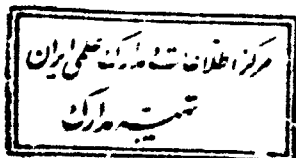

به نام خداوند

جان ، خرد

۳۱۱۸۲

۱۳۷۹ / ۴ / ۲۰

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده هنر

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته کارگردانی انیمیشن

فیلمسازان زن انیمیشن در ایران

۶۷۳۹۶

جمشید خوشدل

استاد راهنما: مهین جواهریان

استاد مشاور: اکبر عالمی

۳۱۱۸۳

تأییدیه اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهائی پایان نامه خانم/آقای..... بخشیدند. خوشدل
 تحت عنوان..... فیلم سازان زن انیمیشن ایران و کار عملی (ساخت فیلم انیمیشن نیمه کم شده.
 (۱۲ دقیقه)
 را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند.

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیأت داوران
	مربی	مهین جواهریان	۱- استاد راهنما
	مربی	سیدعلیرزما کتایبانی	۲- استاد مشاور راهنمای
	استادیار		۳- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی دکتر اکبر عالمی
	مربی	ابوالفضل رازانی	۴- استاد ممتحن
	مربی	ناهید شمس دوست	۵- استاد ممتحن

شماره:

تاریخ:

پیوست:

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس مبین نخبگی از فعالیت های علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱ در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به مرکز نشر دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲ در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:

کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته

است

که در سال در دانشکده دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم / جناب

آقای دکتر و مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر از آن دفاع شده

است.

ماده ۳ به منظور جبران بخشی از هزینه های نشریات دانشگاه تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به مرکز نشر دانشگاه اهدا کند دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴ در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵ دانشجوی تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶ اینجانب دانشجوی رشته مقطع تعهد فوق

و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

انواع زیادی چشم وجود دارد. حتی ابوالهول هم چشم دارد. و از
این روانواع بسیار زیادی «حقیقت» وجود دارد، و از این رو حقیقتی
وجود ندارد.

«نیچه»

«متأسفانه به دلیل همان محدودیت‌های اجتماعی که همیشه داشته‌ایم تلاش‌ها و کوشش‌های هنرمندان ما بعد از مدتی قطع می‌شود و هر زمان که محیط مساعدی به وجود می‌آید باز گری می‌شروع به تلاش می‌کنند و باز با از بین رفتن آن شرایط، همه چیز قطع می‌شود در چنین جامعه‌ای که از صفر شروع کردن یک تمرین ملی شده است آدم نمی‌تواند یک کار را به کار دیگری ترجیح دهد زیرا همه آنها با یک نیروی فوق‌العاده عظیم شروع به کار می‌کنند و تا می‌آیند شکل بگیرند مسایلی باعث می‌شود تا همه چیز از بین برود.»

مرتضی ممیز

«هیچ راه شاهانه‌ای بسوی علم و معرفت وجود ندارد»

با احترام و فروتنی

تقدیم به استاد اکبر عالمی و تمامی معلمان

انیمیشن و هنر که منادیان علم، معرفت و زیبایی‌اند.

برخود لازم می دانم که از

استاد ارجمند جناب آقای دکتر اکبر عالمی

جناب آقای حسین سوهانی

سرکار خانم مهین جواهریان

جناب آقای مجید جان نثاری

و سرکار خانم مهرناز قانع

صمیمانه تشکر نماید.

چکیده پایان نامه

قدیمی ترین فیلم انیمیشن که در ایران ساخته شده و قابل نمایش است نخستین تجربه اسفندیار احمدیه به نام ملانصرالدین در سال ۱۳۳۶ با زمان ۱۲ ثانیه است که در واحد انیمیشن وزارت فرهنگ و هنر اتفاق افتاد و شروعی مطمئن برای تاریخ انیمیشن ایران می تواند باشد.

در این دوره فیلمهای زیادی ساخته شدند که چند فیلم بسیار عالی و ارزشمند در میان این اولین تجربه ها وجود دارد.

حضور زنان در این دوره از فیلمسازی بسیار بارز و مشخص است. که می توان به خانمها دلارا رسولی - نفیسه ریاحی - پروین تیموری و... اشاره کرد.

دوره دوم شروع تجربیات نقاشان و مصورسازان در زمینه انیمیشن در کانون و از سال ۱۳۴۹ با کارهای فرشید متقالی و علی اکبر صادقی و نفیسه ریاحی شکل می گیرد با ورود نورالدین زرین کلک به ایران و تاسیس اولین مدرسه آموزش انیمیشن در ۱۳۵۲ فیلمسازان با استعداد و جوان شروع به فعالیت می نمایند. حضور زنان در این دوره نیز قابل بحث و چشمگیر است که می توان به نفیسه ریاحی - نازنین سبحان سربندی - سودابه آگاه - مهوش تهرانی و... اشاره داشت.

اما دوره سوم که بعد از انقلاب آغاز شده فیلمسازان جوانی شروع به تجربه در کنار فیلمسازان قدیمی نمودند دانشگاهها در رشته انیمیشن پذیرای دانشجویان علاقمند شدند تلویزیون یک موسسه بسیار بزرگ برای تولید انیمیشن ایجاد نمود

کانون همچنان به فعالیت‌هایش در زمینه تولید انیمیشن ادامه می‌دهد فیلمسازان مستقل و دانشجویان دست به تجربیات جدیدی می‌زنند و فعالیت‌ها در زمینه تولید انیمیشن به شکل بی‌سابقه‌ای در ایران وسعت گرفته است و حضور زنان در این دوره همچنان وسیع و تاثیر گذار است که می‌توان به مهین جواهریان - فرخنده ترابی - فهیمه سرخابی - ناهید شمس دوست - و... اشاره داشت.

به تاریخ انیمیشن ایران که نگاه می‌کنیم به ظاهر حضور فعالی از زنان نمی‌بینیم این اعتقاد بصورت یک اصل ناگفته در همه جا رواج دارد. حتی موقعی که این موضوع را برای تصویب به شورای دانشکده ارائه دادم اگر حمایت استاد خوب آقای دکتر عالمی نبود رد می‌شد زیرا گفته شد که مگر چند فیلم‌ساز زن در ایران داریم ۴ نفر ۵ نفر نهایتاً ۱۰ نفر اما فقط این لحظه ۷۸ کارگردان زن در این پایان‌نامه لیست شده‌اند که $\frac{4}{5}$ این کارگردانان هنوز فعال‌اند این در حالیست که تعداد دیگری در بقیه زمینه‌ها فعالیت می‌کنند متحرک‌سازی، فیلمبرداری، فیلمنامه، دسن، رنگ، و...

این تحقیق در پی ثبت این حضور در زمینه‌های مختلف فیلمسازی انیمیشن است. بدون هیچ داوری در مورد کیفیت فیلمها، این نام‌ها حاصل دیدن صدها فیلم، مجلات بی‌شمار کاتالوگ‌ها و... است.

به جرات می‌توان گفت که زنان انیماتور در ایران همیشه در سایه مانده‌اند. شاید اگر اسم دیگر این رساله زندگی پرافتخار در سایه گذاشته شود بی‌ارتباط نخواهد بود.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱	مقدمه
۴	عنوان تحقیق فیلمسازان انیمیشن زن در ایران
۴	اهداف و ضرورت
۵	روش انجام تحقیق

فصل دوم: سابقه موضوع

۷	تاریخچه پیدایش انیمیشن در جهان و کاربرد آن
۳۲	انیمیشن در ایران

فصل سوم: روش تحقیق

۳۵	تحقیق توصیفی
۳۵	مراحل مختلف تحقیق

فصل چهارم:

۳۸	فیلمسازان انیمیشن زن در ایران قبل و بعد از انقلاب
----	---

فصل پنجم:

۴۷	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (فرهنگ هنر)
۵۳	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۶۶	صداوسیما

صفحه

عنوان

۱۰۲ فیلمسازان مستقل نهادها و دانشگاهها و شرکتهای خصوصی

۱۲۱ انجمن سیمای جوان

۱۲۷ کارگردانان زن

۱۳۵ منابع و مآخذ

گزارش پروژه عملی

مقدمه

در این مجموعه سعی شده از آغاز انیمیشن در ایران نقش زنان را در تکامل این

هنر و چگونگی فعالیت آن را بررسی کنم

ما در این بررسی‌ها اصراری بر نقد فیلم‌های ساخته شده توسط زنان و...

وجود نداشته بلکه بطور کلی فعالیت آنان و پویایی آنان در این مسیر مورد بررسی

قرار گرفته است.

در این مجموعه بخوبی مشخص می‌شود که کشش و گرایش زنان به انیمیشن

بعد از انقلاب به نحو بسیار چشمگیری افزایش یافته است.

و علل این افزایش را باید در آموزش انیمیشن در سطحی فراگیر و حمایت‌های

دولتی و در نگاهی نو که و قبول جامعه از این هنر بعنوان رسانه‌ای پویا و سالم و

سرگرم کنند که توان حل مسائل معنوی و مادی آنان را دارد یاد کرد:

زنان همیشه در ایران بنوعی دچار محدودیت‌های فرهنگی بودند در قبل از

انقلاب جریان سنتی مذهبی مخالف حضور زنان در عرصه‌های مختلف اجتماعی و

فرهنگی هنری بود. و نقشی فراتر از یک مادر و همسر برای زن در اجتماع قائل نبود

و از طرف دیگر گروه دیگری اعتقاد به آزادی بدون قید و بند زن در جامعه در همه

زمینه‌ها داشتند که اصولاً با مبانی اخلاقی و سنتی و مذهبی ملت ایران همراه نبود.

این گروه از روشنفکران نیز از طرف دیگر پشت بام به زمین می‌افتادند اما

گروه سوم نیز بودند که حضور زنان را در عرصه‌های اجتماعی همپراز با مردان

بارعایت شوئات انسانی زن بدون هیچ‌گونه افراط و تفریط در این روابط خواستار بودند شاید یکی از علل عمده فعال نبودن زنان در قبل از انقلاب در این رشته و اصولاً سینما نبود این طرز تفکر و افراط و تفریط در این زمینه بوده اما در بعد از انقلاب اسلامی. حاشیه امنیت برای حضور سالم و فعالیت زنان در عرصه‌های مختلف هنری به وجود آمد.

که حاصل آن در این پایان‌نامه مورد بررسی قرار گرفته است.

در بررسی سعی شده است تا تمامی فعالیت‌ها از سرتاسر ایران در این مجموعه جمع شوند می‌دانم که این مجموعه نقایص پنهان در ثبت و ارائه بعضی از این فعالیت‌ها را دارد اما امیدوارم با راهنمایی و کوشش دوباره در این زمینه این نقائص را برطرف سازم و این مجموعه را بصورت کتاب و بعنوان فرهنگ فیلمسازان انیمیشن زن در ایران، به چاپ برسانم.

فصل اول: طرح تحقیق